

Toelichting

Algemeen

Op grond van artikel 8ba van de Participatiewet en artikel 35 van de IOAW en de IOAZ is de raad verplicht per verordening regels te stellen met betrekking tot fraudebestrijding. De tekst van artikel 8b Participatiewet luidt als volgt:

“De gemeenteraad stelt in het kader van het financiële beheer bij verordening regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand alsmede van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet”.

In deze fraudeverordening wordt bepaald dat het college een beleidsplan opstelt waarin de doelstellingen staan met betrekking tot het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bijstand, de IOAW en de IOAZ. Uitgangspunt hierbij is dat het college, als uitvoerder van de bijstandsregelgeving door genoemde vier visie-elementen niet alleen de rechtmatigheid van de uitkeringsverstrekking kan borgen en handhaven maar belangrijker nog, misbruik kan voorkomen.

1. Vroegtijdig informeren van klanten (preventie)

Belanghebbenden moeten duidelijk worden geïnformeerd over hun rechten en plichten zodat iedereen weet wat wel en niet mag. Alleen indien belanghebbenden tijdig en volledig zijn geïnformeerd kunnen ze worden aangesproken op hun gedrag.

2. Optimaliseren van de dienstverlening (preventie)

Onnodige procedures roepen irritatie op en verminderen daardoor de bereidheid van de belanghebbende om de wet en regels na te leven. Door op een klantvriendelijke manier organisatorische belemmeringen weg te nemen, wordt de belanghebbende gestimuleerd in zijn gedrag. Een belanghebbende zal meer gemotiveerd zijn om zich aan de regels te houden.

3. Vroegtijdige detectie en afhandeling van fraudesignalen (repressie)

Een belangrijk instrument in de fraudebestrijding is ‘controle op maat’. Controle op maat houdt in: hoe meer risico, hoe intensiever de controle. Iedereen zal worden gecontroleerd, alleen de een wat meer dan de ander. Daarnaast kunnen er themacontroles worden uitgevoerd. Personen die voldoen aan een in het controleplan bepaald criterium worden intensief gecontroleerd op grond van een protocol. Tot slot wordt er een systeem van signaalsturing ingevoerd. Gedurende het gehele proces van intake tot beëindiging van de uitkering worden onduidelijkheden (signalen) die tijdens een gesprek, uit het dossier of via een tip naar voren komen nader onderzocht en afgehandeld.

4. Bij constatering van fraude: sanctionering (repressie)

Op het moment dat er fraude wordt gepleegd zal dit niet zonder gevolgen mogen blijven. Het teveel ontvangen bedrag zal moeten worden teruggevorderd en geïnd. De terugvordering is nader geregeld in het debiteurenplan. Tevens zal er een bestuurlijke boete moeten worden opgelegd. Bij een fraudebedrag boven de € 50.000,00 (aangiftegrens Openbaar Ministerie) zal in beginsel aangifte moeten worden gedaan wegens uitkeringfraude.